

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Obszary społecznej niesprawiedliwości, niepewności i wykluczenia, PG_00177092						
Kierunek studiów	Socjologia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu		2027/2028			
Poziom kształcenia	II stopnia	Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki			
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji		na uczelni			
Rok studiów	2	Język wykładowy		polski			
Semestr studiów	3	Liczba punktów ECTS		2.0			
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia		zaliczenie			
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Socjologii						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr Maciej Dębski					
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	15.0	0.0	0.0	0.0	0.0	15
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	15		2.0		33.0	50
Cel przedmiotu	Wykład stanowi autorskie przedstawienie najważniejszych problemów społecznych współczesnego świata, występujących także w społeczeństwie polskim. Ramę do wskazania problemów na 7 wykładach stanowić będzie 7 wartości społecznych, których zagrożenie dotyka zarówno całe społeczeństwa, jak i w zróżnicowany sposób określone społeczne grupy czy kategorie defaworyzowane i mniejszościowe. Studenci naberą umiejętność analizowania wykluczenia i marginalizacji jako procesów, które nie są na stałe przypisywane do jakiejś grupy "innych", lecz pojawiają się w różnych miejscach i kontekstach.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[SOCMU2_U13] Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie, potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób.	Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie, potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób.	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[SOCMU2_W04] Zna i rozumie w pogłębionym stopniu różne rodzaje więzi społecznych o charakterze nieformalnym i sformalizowanym powstających w różnych typach grup, sieci społecznych i społeczeństw oraz prawidłowościach rządzących ich zmianą.	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu różne rodzaje więzi społecznych o charakterze nieformalnym i sformalizowanym powstających w grupach narażonych na wykluczenie oraz między tymi grupami a ich otoczeniem społecznym.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[SOCMU2_U05] Potrafi zastosować normy i reguły prawne, zawodowe i etyczne przy rozwiązywaniu zadań z dziedziny socjologii w różnych obszarach życia społecznego.	Student potrafi zastosować normy i reguły prawne, zawodowe i etyczne przy pozwiązywaniu zadań z dziedziny socjologii odnoszących się do kwestii wykluczenia i problemów społecznych.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
Treści przedmiotu	wolność-zniewolenie (współczesne formy wykorzystywania, uzależnienia, usidlenia, uprzedmiotowienia człowieka, więzienie, ucieczka od wolności), godność-poniżenie (trudność lub niemożność uzyskania szacunku społecznego, wstyd, bycie lekceważonym, dyskryminowanym, naznaczonym, bycie ofiarą), uczestnictwo-wykluczenie (z grupy, sieci społecznej, pracy, edukacji, polityki, życia społecznego, sfery publicznej, brak praw obywatelskich), bezpieczeństwo-zagrożenie (egzystencjalne, ekonomiczne, psychiczne, brak domu, narażenie na przemoc, ból, atak, katastrofy, strach i lęk), poczucie sensu-zwątpienie (utrata wartości, utrata sensu, wina, cierpienie, brak przyszłości, depresja) sprawstwo-bezradność (brak możliwości działania i współdziałania, brak znaczenia i wpływu, porażki, rezygnacja, bierność), bliskość-samotność (brak więzi intymnej, rodziny, rodziców, utrata dzieci, dzieciństwa, brak wspólnoty, przyjaciół, towarzystwa, towarzystwo destrukcyjne)		
Wymagania wstępne i dodatkowe	Wybór odpowiedniej ścieżki fakultatywnej. Awans na trzeci semestr studiów. Podstawowa wiedza o problemach społecznych.		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	Kolokwium.	51.0%	100.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	A. Honneth. Walka o uznanie. Kraków 2012. A. Karwacki i in. Niezatrudnieniowe wymiary aktywizacji. Toruń 2017. S. Urbańska. Matka Polka na odległość. Toruń 2015.	

	Uzupełniająca lista lektur	1. N. Bloch. Bliscy nieznajomi. Turystyka i przewycięzanie podporządkowania w postkolonialnych Indiach. Poznań 2018. 2. L. Boltanski. 2011. On Critique: A Sociology of Emancipation, Cambridge 2011. 3. L. Boltanski, L. Thévenot. 2006. On Justification: Economies of Worth, Princeton 2006. 4. P. Bunio-Mroczek. Nastoletnie rodzicielstwo zagrożenie czy szansa? Łódź 2016. 5. M. Castells. Sieci oburzenia i nadziei. Warszawa 2013. 6. B. Ehrenrich. Nomaland i Za grosze pracować i (nie) przeżyć. Warszawa 2006. 7. N. Fraser, A. Honneth Redystrybucja czy uznanie. Wrocław 2005. 8. E. Fromm. Anatomia ludzkiej destrukcyjności. Poznań 1999. 9. E. Goffman. Piętno. Gdańsk 2005. 10. J. Grotowska-Leder, K. Faliszek (red.) Ekskluzja i inkluzja społeczna. Toruń 2005. 11. A. Hochschild Obcy we własnym kraju. Gniew i żal amerykańskiej prawicy. Warszawa 2017 12. A. Honneth. The Struggle for Recognition: The Moral Grammar of Social Conflicts, Cambridge 1995. 13. M. Jarosz (red.) Wykluczeni. Warszawa 2008. 14. M.R. Kaczmarczyk. Aporia wolności. Toruń 2019. 15. K. Kaźmierska. Biografia i pamięć. Na przykładzie pokoleniowego doświadczenia ocalonych z Zagłady. Kraków 2008. 16. J. Kochan. Wolność i interpelacja. Szczecin 2003. 17. A. Kordasiewicz. (U)sługi domowe. Przemiany relacji społecznych w płatnej pracy domowej. Toruń 2016. 18. L. Krzywicki (red.). Pamiętniki bezrobotnych: nr 1-57. Warszawa 1933. 19. M. Lamont et al. Getting respect. Princeton 2019. 20. S. Land. Sprzątaczką. Wołowiec 2019. 21. M. Łukasiuk, M. Jewdokimow. Niedoś. Socjologiczna monografia mieszkań migracyjnych. Warszawa 2012. 22. P. Macherey. Siła norm. Warszawa 2011. 23. I. Słężak. Praca kobiet świadczących usługi seksualne w agencjach towarzyskich. Łódź 2016. 24. Miesiąc mojego życia. Wybór pamiętników. Warszawa 1964. 25. J. Świdrowski. Moja droga w świat. Wspomnienia 1906-1939, Warszawa 1980. 26. W. Thomas, F. Znaniecki. Chłop polski w Europie i Ameryce. Warszawa 1976. 27. E. Tarkowska (red.) Dyskursy ubóstwa i wykluczenia społecznego. Warszawa 2013. 28. E. Tarkowska, I. Topińska (red.) Ubóstwo i wykluczenie społeczne. Warszawa 2005. 29. K. Waniek (red.) Wykluczenie, marginalność i praca w doświadczeniach biograficznych. Folia Sociologica 2012/4
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.